



Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

32. An, & qualiter vacet per obitum beneficium manuale, vel etiam aliàs collatum ad beneplacitum conferentis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

pleniùs *gl. 1. §. 8. nu. 48.* dicens sic semper servasse Curiam, Cancellariam, & Cameram Apostolicam, & citans pro hoc Nav. *conf. 28. de prob. Rebuff. in pr. tit. de commenda. n. 51.* Gomez. *ad reg. de trienn. q. 5. Gamb. de por. leg. l. 4. n. 34. &c.* verum de hoc satis dictum supra.

Questio 30. An, & qualiter vacet beneficium per obitum privati beneficii?

Respondeo: si post privationem ipso jure moriatur privatus, antequam dimittat possessionem, non vacat beneficium per obitum illius, sed per professionem, contractum matrimonium, aliamve causam, ob qua ipso jure privatus est beneficium: prior enim vacatio, ut dictum, impedit sequentem. Barb. *juris Eccl. l. 3. c. 14. nu. 67.* scilicet est de privando, v. g. ob delictum per sententiam; vacat enim beneficium per obitum illius, dum moritur post contractum crimen, ante latam sententiam; sed de hoc quoque satis supra.

Questio 31. An, & qualiter vacet beneficium per obitum habentis jus ad regressum beneficii dimissi?

Respondeo: si quis moriatur, antequam redeat ad primum beneficium, quod dimisit ex causa permutationis, dum beneficium ei datum non est certum, dicitur beneficium illud vacare per obitum illius, quamvis alius id possideat. Gonz. *gl. 15. §. 1. n. 32. & gl. ead. §. 2. n. 39.* citans Lap. *n. 1. Anchar. in fin. Gemin. nu. 9. Franc. n. 3. in c. si beneficium. de prob. in 6. vide de hoc eund. Gonz. à n. 39.*

Questio 32. An, & qualiter per obitum vacet beneficium manuale, vel etiam aliud collatum ad beneplacitum conferentis?

Respondeo ad primum: manuale vacare per obitum habentis illud. Paris. *l. 1. q. 3. n. 94. 2.* Respondeo ad secundum: beneficium collatum ad beneplacitum, vacat per mortem conferentis. Gonz. *gl. 15. num. 93.* utrumque juxta dicta ante.

Questio 33. An, & qualiter vacet beneficium per obitum resignantis?

Respondeo primò: vacatio per obitum & per resignationem æquiparantur in multis, & in ordine ad plures effectus. Paris. *l. 1. q. 6. n. 15.* juxta DD. *in c. susceptum. de rescrip. v. g. in ordine ad pertinentiam fructuum, dum beneficii simpliciter resignati fructus spectant ad eos, ad quos spectarent, si vacarent per obitum, nempe ad successorem. Paris. *ibid. n. 14.* Item ut statim post resignationem (intellige simplicem) possit provideri, ac alia circa illud remedia adhiberi, ut in beneficiis, quæ vacant per obitum. Paris. *l. 1. q. 7. n. 5.**

2. Respondeo secundò: differunt tamen quam plurimum inter se vacatio per obitum, & vacatio per resignationem; & quod vacavit per resignationem, non potest dici verè vacare per obitum (intellige resignantis) cum ad positionem unius excludatur alterum, juxta *c. susceptum. de rescrip. in 6. Burfatt. conf. 394. vol. 4. & alios. Paris. l. 12. q. 9. n. 5. Tondur. p. 1. c. 5. n. 2.*

3. Respondeo tertio: secundum plures morientes resignante intra 20. dies, dabitur quidem vacatio.

P. Leuwen. Fori Benef. Tom. II.

sed facta seu interpretativa, non vera; quia Papa facere non potest, quod resignatio, quæ verè & realiter facta fuit, facta non sit; potest tamen facere, ut moriente resignante intra 20. dies, beneficium censeatur vacare per obitum illius, & quod quoad hoc resignatio habeatur pro non facta, juxta *gl. in Clem. 1. de immunit. Eccles.* Et hunc vacandi modum per obitum fictum esse, indicare videtur ipsa Regula de infirmis, dum non dicit simpliciter: *vacant per obitum*: sed *per obitum nihilominus vacare censeantur*: verbum enim *censeantur* denotat fictionem, juxta *c. 1. & c. 15. qui. de procurator. in 6. & c. 1. de arbit. ita Paris. cit. q. 9. n. 5. & 6.* ex mente aliorum, quos citat, nempe Sarnen. *ad reg. de infirm. q. 30. n. 3. &c.* qui sic testantur resolutum à Rota in *Segobienf. Archidiacon.* Ac proinde, quod hinc sequitur, secundum hos AA. hæc vacatio, cum non sit vacatio vera per obitum, non comprehenditur sub Regulis, aliisque dispositionibus & concessionibus, loquentibus de vacatione per obitum. Hanc sententiã tenere videtur Lott. *l. 3. q. 15. & tenet illam expressè C. de Luca. de benef. d. 34. à n. 9.* supponunt autem hi AA. talem resignationem securã morte intra 20. dies haberi quidem pro infectã & invalida respectu tertii, nempe collatoris, cui fraus parari præsumitur per istam resignationem, dum extremo illo tempore resignans præsumitur velle quasi eligere successorem sibi, & per speciem ultimã voluntatis disponere de beneficio, & sic collatorem fraudare collatione. Card. de Luca. *l. c. n. 10.* quam fraudem præsumptam præcavere, & quod delictum præsumptum punire intendit dicta Regula de viginti (propter quod Paris. *l. 12. q. 1. n. 1. & 30. & q. 2. n. 10.* apud Card. de Luca. cum aliis censet, dictam regulam favorabilem, utpote obviantem fraudibus & peccatis) Luca *cit. nu. 10. & 15.* ubi, quòd hoc contingat per vim retrotractivam, in qua consistit fictio inducens effectum huic veritatis super modo vacationis in favorem collatoris, cui fraus paratur; è contra hanc resignationem in odium parantis fraudem haberi pro omnino perfectã & effectuatã, ita ut talis resignans beneficiatus amplius non sit, nec pergat in eo residere beneficium, idque per speciem quandã privationis vi Regula de 20. tradit Card. de Luca *n. 9. & 15.* Neque hoc ipsum implicare, quòd nimirum actus dici possit ab initio nullus, cum vi retrotractiva sic habeatur pro invalido, seu non acto ad favorem tertii, cui fraus imminet (idque magis per poenalem quandam resolutionem, quàm per, seu ob deficientem voluntatem facientis actum, nempe resignantis ob non purificatam conditionem ab eo adjectam, & sine qua is aliàs non habuit animum faciendi) & tamen habeatur pro valido & profecto respectu, & in odium alterius, qui culpate egit, seu fraudem parabat, qualis est iste resignans, id, inquam, pluribus ostendit exemplis Card. Luca à *num. 11.* nimirum in religioso ob delictum ejecto, qui quòd ei favorabilia habetur pro vero ejecto, & non amplius religioso, quòd ad odiosa ei v. g. quòd observantiam votorum, aliãque professionis onera, manet & habetur religiosus professus. In hærede ob delictum reddito indigno hæreditate, qui quoad ei favorabilia desinit esse hæres; manet & habetur pro hærede quòd odiosa & præjudicialia.

4. Nihilominus contrarium, nempe quòd hæc vacatio per obitum censeatur vera vacatio per obitum, & iste modus vacandi comprehendatur in regu-